

МОНГОЛ
ХЯТАД
ЯРИАНЫ
ГАРЫН
АВЛАГА

乔·罗布桑扎布 陈荣德 编著

蒙中会话手册

北京语言学院出版社

МОНГОЛ ХЯТАД ЯРИАНЫ
ГАРЫН АВЛАГА

蒙中会话手册

(上)

乔·罗布桑扎布 陈荣德

翻译:陈荣德 塔 玛

审定:侯万庄 吴宝兰

北京语言学院出版社

蒙中会话手册

(下)

乔·罗布桑扎布 陈荣德

翻译：陈荣德 塔玛

审定：侯万庄 吴宝兰

北京语言学院出版社

МОНГОЛ ХЯТАД ЯРИАНЫ ГАРЫН АВЛАГА

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠬᠢᠲᠠᠳ ᠶᠢᠷᠢᠶ᠋ᠠᠨᠢ ᠭᠠᠷᠢᠨ ᠠᠪᠯᠠᠭ᠎ᠠ

Чой · Лувсанжав

Чэнь Жундэ

ᠴᠣᠶᠢ · ᠯᠤᠪᠰᠠᠨᠵᠢᠪᠠᠭ

ᠴᠡᠨᠢ ᠵᠤᠨᠳᠡ

Хятад хэлээр орчуулсан

ᠬᠢᠲᠠᠳ ᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠷ ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠰᠠᠨ

Чэнь Жундэ

Ч. Таамаа

ᠴᠡᠨᠢ ᠵᠤᠨᠳᠡ

ᠴᠢ · ᠲᠠᠶᠠᠮᠠᠠ

Хянан үзэж эрхэлсэн

ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠦᠵᠡᠵᠢ ᠡᠷᠬᠡᠯᠰᠢᠨ

Хоу Ваньжуан

У. Болань

ᠬᠣᠤ ᠪᠠᠨᠢᠵᠤᠠᠭᠠᠨ

ᠤ · ᠪᠣᠯᠠᠨᠢ

Бөөжингийн Хэлний Дээд Сургуулийн Хөвлөлийн Газар

ᠪᠡᠭᠡᠵᠢᠩᠭᠢᠨ ᠬᠡᠯᠢᠨᠢ ᠳᠡᠭᠡᠳᠡ ᠰᠤᠷᠭᠤᠯᠢᠶᠢᠨ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯᠢᠶᠢᠨ ᠭᠠᠰᠠᠷ

(京) 新登字 157 号

蒙中会话手册

乔·罗布桑扎布 陈荣德 编

*

北京语言学院出版社出版发行
(北京海淀区学院路15号 邮政编码100083)
新华书店北京发行所经销
北京外文印刷厂印刷

开本 850×1168毫米 1/32 36.8125印张 800千字

1992年7月第1版 1992年7月第1次印刷

印数 0001-2,000册

ISBN 7-5619-0199-2/H·146 定价:($\frac{1}{10}$) 30.00元

前 言

随着中蒙两国关系的恢复和发展,在蒙古人民共和国出现了教、学汉语与蒙古文字的热潮;在中国与蒙古接壤的各省、区,由于边境贸易往来人员的增加,越来越多的人迫切需要熟悉蒙古现行的蒙文及常用词语。为了适应这种需要,我们编写了这本两种蒙文并用、中文标有汉语拼音的四合一《蒙中会话手册》,以供两国读者学习对照。

本书功能项目比较齐全,内容丰富,共有 32 个会话专题、116 个情景、3800 多个语段和 3100 多个补充词语。此外,还有“称谓和尊称”、“数词”、“度量衡”、“动物词”、“植物词”等专用词汇。书后附有汉蒙常用词语。

为了解决学习口语最困难的读音问题,本书配有录音磁带,用标准蒙语和标准汉语普通话录制。

本书最后由侯万庄、吴宝兰副教授审定。楚勒特木副教授、吉格吉德副译审都曾给予了帮助,在此谨表谢意。

由于水平、经验有限,欠妥之处在所难免,恳请广大读者和同行专家批评指正。

编 者

1991 年 6 月于北京·乌兰巴托

הוא והוא ו הוא זה מהמקור . לראות זה רשם המהמקור זה זה מהמקור
המקור ..

המקור מהמקור זה זה מהמקור זה זה מהמקור זה זה מהמקור זה זה מהמקור
זה זה מהמקור זה זה מהמקור זה זה מהמקור זה זה מהמקור זה זה מהמקור
זה זה מהמקור זה זה מהמקור ..

המקור

המקור . המקור המקור

1991 אה 6 ע המקור אה

ОРШИЛ

Монгол хятад хоёр улсын харилцаа сэргэн хөгжиж, Бүгд Найрамдах Монгол Ард Улсад хятад хэлийг сурах сургах явдал дахин хөгжиж, үүний зэрэгцээгээр монгол улсад үндэстний монгол бичгээ сэргээн хэрэглэх явдал түмэн олны хөдөлгөөн болон дэлгэрч, монгол хятад иргэдийн Харилцан айлчлах явдал улам их болж буй одоо үед, энэ бүх цагийн хэрэгцээнд тохируулан, « Монгол Хятад ярианы гарын авлага »-ыг монгол бичиг, хятад бичиг, мөн кирил үсгээр бичин, хятад үсгийг үл мэдэх хүнд дөхөм болгохын үүднээс хятад утга үсгээр бичсэнийг латин үсгээр дуудлагыг басхүү хадалцан, хоёр улсын уншигчдад зориулан хэвлүүлэв.

Тус ярианы гарын авлагын агуулга нилээд арвин, нийт 32 сэдэвтэй, 116 зүйлтэй, 3800 өгүүлбэртэй, 3100 орчим үг хэллэгтэй болой. Үүнээс гадна, дотроо ерийн хэллэг, хүндэтгэлийн хэллэг, тоо хэмжээний үг хэллэг, амьтан ургамлын зарим үг хэллэгийг тус тус багтаав. Энэ ярианы гарын авлагын ард хятад монгол хэлний гол үгийг хавсаргав.

Ярианы хэлний хэцүү зүйлийг сурах хүнд дөхөмчлөхийн үүднээс, тус ярианы гарын авлагын хэллэгийг монгол хэлний төв аялгуу, хятад хэлний журамламал аялгуугаар дуудлагыг соронзон хальснаа шингээж хавсаргав.

Тус ярианы гарын авлагыг хянан үзэж эрхэлсэн Хоу Ваньжуан, У Баолань дэд багштан, мөн бидний ажилд ту-

салсан Чүлтэм дэд багштан, Жигжид дэд хянан орчуулагч нарт талархал айлтгая.

Мэдлэг дадлага хомс учраас дутагдалтай зүйл тус ярианы гарын авлагад байхгүй гэх газаргүй тул уншигч авгай нар болон мэргэжил нэгт нөхөд маань алдааг ариутгаж хайрлахыг түмэнтээ эрнэм.

ЗОХИОГЧИД

Улаанбаатар, Бээжин хотноо

1991 оны 6 дугаар сар

ГАРЧИГ

目录

Mùlù

1

ᠮᠡᠨᠳᠯᠡᠬ

Мөндлөх

问候

Wènhòu 1

2

ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠬᠤ, ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ

Танилцах, Танилцуулах

介绍、认识

Jièshào, Rènshi 7

1)

ᠬᠡᠷᠢᠭᠦᠰᠤᠷᠢᠭᠢᠰᠤᠬᠠᠳᠤ

Хэрэг зориг асуухад

询问

Xúnwèn 23

2)

ᠤᠯᠤᠰᠠᠨᠶᠢᠷᠢᠯᠴᠢᠬᠤ

Уулзан ярилцах

见面、谈话

Jiànmiàn, Tánhuà 27

3

ᠶᠠᠪᠠᠬᠤ, ᠤᠮᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠤᠲᠤᠬᠤ

Ирэх угтах, Явах

待客、告辞

Dàikè, Gàocí 36

4

ᠭᠠᠷᠠᠯᠤ, ᠶᠢᠰᠤᠭᠦᠨᠳᠡᠰ

Гарал, Яс үндэс

国别、民族

Guóbié, Mínzú 58

5

ᠬᠠᠯ

Хэл

语言

Yüyan 63

6

ᠠᠰᠤᠤᠯᠲᠤ

Асуулт

提问

Tiwèn 84

1)

ᠬᠠᠭ?

ᠬᠠᠭ? 哪儿?

Хаа? Хаана?

哪儿? 什么地方?

När? Shénme dìfang? 92

2)

ᠨᠡᠢ?

ᠨᠡᠢ?

Аль?

哪?

Něi? 94

3)

ᠬᠡᠳ?

ᠬᠡᠳ? 几?

Хэд? Хөчнөөн?

几? 多少?

Jǐ? Duōshao? 96

4)

ᠬᠡᠳᠢᠨᠢᠳ?

ᠬᠡᠳᠢᠨᠢᠳ? 何时?

Хөднийд? Хэзээ?

在何时? 什么时候?

Zài héshí? Shénme shíhou? 100

5)

ᠬᠢᠷ?

ᠬᠢᠷ?

Хир?

什么程度?

Shénme chéngdù? 101

6)

ᠶᠠᠵ?

ᠶᠠᠵ? 怎么?

Яаж?

怎么? 怎么样?

Zěnme? Zěnmeyàng? 101

7)	ᠬᠠᠰ ᠰᠦᠭᠦᠳᠦᠷ	Нас сүүдэр 年齡、岁数	Niánlíng, Suìshu 102
7	ᠪᠠᠶᠢᠷ ᠲᠠᠯᠠᠷᠬᠠᠯ	Баяр талархал 表示感谢	Biǎoshì gǎnxiè 115
8	ᠳᠠᠰᠢᠶ᠋ᠠᠨ ᠠᠭᠤᠯᠠᠭ ᠲᠤᠭᠢᠬᠤ	Өршөөл уучлал гуйх 请求原谅	Qǐngqiú yuánliàng 124
9	ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠷᠡᠯ, ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠦᠭᠢ	Зөвшөөрөл, Зөвшөөрөхгүй 同意、不同意	Tóngyì, Bù tóngyì 132
10	ᠭᠤᠶᠢᠬᠤ, ᠬᠦᠰᠡᠬᠤ	Гуйх, Хүсэх 请求、希望	Qǐngqiú, Xīwàng 150
11	ᠶᠣᠪᠠᠭᠠᠭ	Эргэлзэх 犹豫、疑惑	Yóuyuè, Yíhuò 158

12

ᠳᠤᠷᠭᠦᠢᠴᠡᠬᠡ, ᠰᠡᠲᠦᠭᠠᠯ ᠲᠠᠭᠠᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠬᠡ
ᠨᠠᠮᠠᠨ, ᠰᠢᠬᠡᠠᠨᠠᠭ

Дургүйцэх, Сэтгэл таагүй байх
不满、失望
Bùmǎn, Shiwàng 166

13

ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠬᠤ, ᠰᠡᠲᠦᠭᠠᠯ ᠲᠠᠭᠠᠲᠠᠢ ᠪᠠᠶᠢᠬᠡ
ᠬᠠᠭᠢᠨᠢ, ᠮᠠᠨᠢᠶᠢ

Баярлах, Сэтгэл таатай байх
高兴、满意
Gāoxìng, Mǎnyì 171

14

ᠶᠢᠴᠢᠭᠦᠦᠷ

Ичгүүр
羞愧
Xiūkuì 176

15

ᠠᠶᠢᠬᠡ, ᠭᠡᠮᠡᠬᠡ, ᠰᠠᠨᠠᠭ ᠵᠣᠪᠠᠬᠡ
ᠰᠠᠶᠢᠪᠠ, ᠳᠠᠨᠬᠢᠨ

Айх, Эмээх, Санаа зовох
害怕、担心
Hàipà, Dānxīn 182

16

ᠲᠠᠶᠢᠲᠦᠭᠠᠷᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ, ᠵᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠠᠬᠤ
ᠠᠨᠠᠮᠤᠨᠡᠢ, ᠬᠤᠨᠠᠳᠤᠳᠠᠭ

Тайтгаруулах, Зөөтгөрүүлэх
安慰、劝导
Ānwèi, Quàndǎo 187

17

ᠴᠠᠭ

Цаг
时间
Shíjiān 191

		Цаг уур	
		气候	
	قايىم	Qìhòu	249
1)	تەڭگەر	Тэнгэр	
		天气	
		Tiānqì	249
2)	дулаан, халуун	Дулаан, Халуун	
	暖和、炎热	暖和、炎热	
	Nuǎnhuó, Yángrè	Nuǎnhuó, Yángrè	256
3)	хүйтэн	Хүйтэн	
	寒冷	寒冷	
	Hánlěng	Hánlěng	261
4)	салхи	Салхи	
	刮风	刮风	
	Guāfēng	Guāfēng	266
5)	гялбаа, аянга, тэнгэрийн дуу,	Гялбаа, Аянга, Тэнгэрийн дуу,	
	闪电、雷鸣	闪电、雷鸣	
	Shǎndiàn, Léimíng	Shǎndiàn, Léimíng	271
6)	бороо(мөндөр)	Бороо(Мөндөр)	
	下雨(下雹子)	下雨(下雹子)	
	Xià yǔ(Xià báozi)	Xià yǔ(Xià báozi)	274
7)	цас, шамарга	Цас, Шамарга	
	下雪、雪暴	下雪、雪暴	
	Xià xuě, Xuěbào	Xià xuě, Xuěbào	282

19

ᠮᠣᠨᠭ᠎ᠠ

Өнгө
颜色

Yánsè 294

20

ᠪᠠᠶᠢᠷᠢ ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ

Байрь чиглэл
方位、方向

Fāngwèi, Fāngxiàng 300

1)

ᠬᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠠ
ᠬᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠠ?

Хаашаа?
去哪儿?

Qù nǎr? 303

2)

ᠵᠠᠮ ᠠᠰᠤᠤᠬᠤ, ᠵᠠᠮ ᠵᠠᠬᠤ
ᠠᠰᠤᠤᠬᠤ, ᠵᠠᠬᠤ

Зам асуух, зам заах
问路、指路

Wèn lù, Zhǐ lù 305

21

ᠭᠡᠷ ᠪᠦᠯ

Гэр бүл
家庭

Jiāting 314

1)

ᠬᠤᠷᠢᠮ ᠭᠡᠷᠯᠡᠯᠲᠤ
ᠬᠤᠷᠢᠮ ᠭᠡᠷᠯᠡᠯᠲᠤ

Хурим гэрлэлт
结婚、成家

Jiéhūn, Chéngjiā 318

2)

ᠬᠦᠭᠦᠬᠡᠳᠤ

Хүүхэд
子女

Zǐnǚ 325

3)

ᠴᠤᠤᠤᠨ, ᠣᠷᠠᠨ ᠭᠡᠷ
ᠴᠤᠤᠤᠨ, ᠣᠷᠠᠨ ᠭᠡᠷ

Сууц, Орон гэр
住所、住处

Zhùsuǒ, Zhùchù 335